

OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA KONSERWATORÓW
ZABYTKÓW ARCHEOLOGICZNYCH

W dniach 2 VI—3 VI 1971 r. odbyła się w Cieszynie i Wodzisławiu Ślą. Ogólnopolska Konferencja Konserwatorów Zabytków Archeologicznych pod patronatem Ministerstwa Kultury i Sztuki, Zarządu Muzeów i Ochrony Zabytków, Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN oraz Prezydium WRN w Katowicach — Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Działu Archeologii Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu oraz Prezydium MRN w Cieszynie i Wodzisławiu Śląskim. Wybór miejsca na konferencję nie był przypadkowy. Górnośląski ośrodek archeologiczny prowadził tam w latach ostatnich nader owocną działalność terenową (głównie badania grodziska w Lubomi), cieszącą się nader życzliwym zainteresowaniem tak miejscowych władz, jak i Dyrekcji Rybnickiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego. Ten pozytywny stosunek był wyraźnie wyczuwalny w trakcie trwania obrad w obu wymienionych miastach. Należy szczególnie zaakcentować, że w terenie, który stanowi ważny i niezwykle rozwijający się region gospodarczy, gdzie proces industrializacji dokonuje olbrzymich przeobrażeń, władze miejscowe i przedstawiciele życia gospodarczego wykazują tyle troski o aktywizację kulturalną regionu i nasycenie dokonujących się przeobrażeń także wartościami humanistycznymi. Widocznymi znakami tego oprócz atmosfery, jaką otoczono dwudniowe obrady, jest także opieka i pomoc okazane badaniom prowadzonym w Lubomi oraz utworzenie w Wodzisławiu Ślą. nowej placówki muzealnej, której otwarcie zbiegło się z omawianą Konferencją.

W pierwszym dniu obrady Konferencji odbywały się w Cieszynie. Zagał je dyrektor Zarządu Muzeów i Ochrony Zabytków mgr M. Ptaśnik, w imieniu gospodarzy powitał uczestników kierownik Wydziału Kultury Prez. WRN w Katowicach mgr Z. Mikołajski, a następnie wiceprzewodniczący Prez. WRN w Katowicach mgr inż. M. Faska. W dalszej części program obejmował referaty:

— prof. dr. W. Hensla „Z perspektyw badań nad archeologią Górnego Śląska”, który jednak nie został wygłoszony, ponieważ referent nie mógł przybyć na Konferencję;

— prof. dr. Z. Rajewskiego „Kierunki i perspektywy muzealnictwa archeologicznego”;

— mgr. inż. T. Żurowskiego „Perspektywy konserwatorstwa archeologicznego”;

— mgr W. Herbendowej „Osiągnięcia i perspektywy konserwatorstwa archeologicznego w woj. katowickim”;

— mgr. R. Mrózka „Tradycje kulturalne środowiska cieszyńskiego”;

— mgr. A. Kudły „Problematyka zabytkowego Cieszyna w powiązaniu z bieżącymi pracami archeologicznymi i konserwatorskimi”.

Po referatach rozwinęła się dyskusja, w której zabierali głos: prof. dr K. Jaż-

dżewski, prof. dr R. Jamka, mgr D. Jaskanisowa, dr W. Filipowiak, mgr T. Kaletyn, mgr Z. Mikołajski, mgr M. Ptaśnik, mgr R. Odoj, prof. dr Z. Rajewski, prof. dr K. Żurowski, mgr W. Błaszczyk i dr H. Wiklak. W dyskusji poruszono cały szereg spraw związanych z działalnością muzeów, urzędów konserwatorskich oraz pracowni konserwacji zabytków. W trakcie dyskusji, a częściowo już w referatach zostało zgłoszonych 12 wniosków, które zostały przyjęte przez Konferencję jednogłośnie. Uwidocznione zostały w nich potrzeby ogólniejszej natury oraz cały szereg kwestii szczegółowych dotyczących określonych placówek czy regionów. Najważniejsze dotyczą konieczności rozbudowy archeologicznej służby konserwatorskiej i muzealnej, podjęcia starań o usamodzielnienie w formie okręgowych muzeów archeologicznych dotychczasowych działów archeologicznych w muzeach okręgowych. Potrzeby regionu znalazły wyraz w zgłoszonym wniosku o powołanie okręgowego muzeum archeologicznego w woj. katowickim z siedzibą w Cieszynie. Wniosek ten zyskał sobie szczególne uzasadnienie w wielu wypowiedziach, a słuszność jego realizacji nie podlega dyskusji. Utworzenie muzeum archeologicznego z siedzibą w Cieszynie odpowiada szerszym życzeniom władz i ogólnej tendencji zmierzającej do ożywienia kulturalnego regionu. Dla archeologii na Górnym Śląsku stworzyłoby to nowe i lepsze perspektywy rozwoju. Wśród wniosków znalazła także odzwierciedlenie sprawa należytej opieki nad zespołem architektury zabytkowej miasta Cieszyna, mogąca znaleźć lepsze rozwiązanie przez powołanie miejskiego konserwatora zabytków. Wreszcie uchwalono także wniosek o podjęcie dalszych starań celem właściwego zabezpieczenia cennego grodziska wczesnośredniowiecznego w Lubomi, pow. Wodzisław Śl., oraz jego urządzenia jako rezerwatu muzealnego.

Na zakończenie pierwszego dnia obrad uczestnicy konferencji zwiedzili miasto, Muzeum oraz Górę Zamkową. Objasnień udzielali mgr W. Iwanek i dr W. Filipowiak.

W drugim dniu obrad, które toczyły się w gmachu Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Wodzisławiu Śl., będącym jednocześnie siedzibą Muzeum, Przewodniczący PRN Rudolf Myszkowski przedstawił zarys dziejów miasta oraz historię Muzeum. Następnie wręczono uczestnikom konferencji medale pamiątkowe, a dyrektor ZMiOZ mgr M. Ptaśnik udekorował grono osób złotymi i srebrnymi odznakami „Za opiekę nad zabytkami”. Następnie dr J. Szydłowski wygłosił referat „Ważniejsze aspekty działalności archeologicznej w regionie wodzisławsko-rybnickim”. Po dyskusji, w której głos zabierali prof. dr K. Jażdżewski, prof. dr Z. Rajewski, mgr M. Ptaśnik i prof. dr K. Żurowski, dyr. mgr M. Ptaśnik dokonał otwarcia wystawy archeologicznej, poprzedzonego wypowiedzią dyrektora Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu doc. J. Ligęzy. Obecnych po wystawie oprowadził kierownik Muzeum mgr W. Pierzyna. Po przerwie obiadowej część uczestników konferencji udała się na grodzisko w Lubomi, gdzie mgr W. Pierzyna zapoznał zebranych z koncepcją utworzenia tam rezerwatu muzealnego.

Bogusław Gediga

III KONFERENCJA SPRAWOZDAWCZA KRAKOWSKIEGO OŚRODKA ARCHEOLOGICZNEGO

W dniach 14 i 15 kwietnia 1972 roku odbyła się w Państwowym Archiwum Historycznym Instytutu Archeologii i Etnologii PAN w Krakowie konferencja, której przewodniczył mgr W. Pierzyna. Wzięli w niej udział przedstawiciele władz i nauki z województwa katowickiego i Śląska. Omówiono przebieg i rezultaty III sesji konferencyjnej.